

Joaquim M. Puigvert.

Una determinada manera de viure el periodisme

Joaquim M. Puigvert

A MI PERSONALMENT M'HONORA DE manera molt especial que la degana de la meua Facultat m'hagi fet l'encàrrec de glossar la trajectòria de Narcís-Jordi Aragó, que ha merescut la segona Distinció al Mèrit Cultural lliurada per la Facultat de Lletres; una iniciativa que mostra de manera inequívoca la voluntat de la Universitat de Girona, en general, i de la Facultat de Lletres, en particular, d'estrènyer els lligams amb l'entorn social, reconeixent aquelles trajectòries i perfils que han contribuït a prestigiar socialment la cultura humanística. En fer-ho, la Universitat fa un exercici de sanitària modèstia i humilitat intel·lectual: els universitaris no podem viure en una mena de cenacle autosuficient i arrogant del saber, sinó que hem de crear les sinergies i les complicitats amb aquells homes i dones que des de diverses instàncies professionals o de responsabilitat han afavorit (i afavoreixen) la presència de les humanitats a la societat o han contribuït (i

contribueixen) a crear opinió, des de la crítica argumentada i cívica; el seu combat i els seus delits són els nostres. Aquest, crec, és l'esperit que anima l'atorgament d'aquestes distincions al mèrit cultural.

Intentaré, doncs, fer la glossa de manera sintètica, procurant no caure en el risc de l'adjectivació excessiva que ens portaria a l'apologia o l'hagiografia; un gènere, aquest darrer, que, a part d'incompatible amb una visió laica de la vida, ben segur que incomodaria la persona avui homenatjada, que ha fet de la discreció intel·ligent una manera d'anar per la vida i de fer-se present a la societat gironina i catalana. I és que, ben mirat, són fets objectivables els que mostren la sòlida i polifacètica trajectòria de Narcís-Jordi Aragó; fets que parlen per ells mateixos i no necessiten de cap mena de *plus* adjectivador.

Quin Narcís-Jordi Aragó he de glossar?

¿El periodista director de la revista *Presència* i el corresponal del *Tele-*

eXprés (amb el pseudònim Jordi Ballester) en els darrers anys del franquisme o el director de l'actual *Revista de Girona*?

¿L'autor de llibres i articles de registres variats (assaig, història, antologies literàries...) que té a dia d'avui 55 entrades en el catàleg col·lectiu de les biblioteques universitàries catalanes o l'agitador cultural que ha participat (i participa) en tota mena d'iniciatives ciutadanes?

¿El Narcís Jordi Aragó que té una especial sensibilitat per mostrar com la percepció dels paisatges (ja siguin els de la Girona urbana, la Vall de Sant Daniel o de la maltractada Costa Brava) ha estat molt condicionada per la mirada prèvia que n'han fet els poetes i escriptors o el nebot de l'arquitecte noucentista Rafael Masó que ha llegat a la ciutat de Girona, amb un gest generós i filantròpic més propi de latituds nòrdiques i anglosaxones, un important patrimoni arquitectònic i artístic?

La peça
escultòrica de
Pep Admetlla.

Entenc que és tot aquest aiguabarreig de facetes les que expliquen la globalitat de la trajectòria de Narcís-Jordi Aragó. Destacar-ne una per damunt d'una altra seria traïr el caràcter polièdric, ric i complex de la seva trajectòria. Permeteu-me, però, que destaquï ara i aquí sota les voltes gòtiques de Sant Domènec de manera especial els lligams de Narcís Jordi Aragó amb la UdG i la Facultat de Lletres que vénen de lluny i no són d'avui:

El 1995 Narcís-Jordi Aragó feia donació a la biblioteca de la Universitat de la biblioteca del seu oncle, l'advocat Santiago Masó, que des d'aleshores forma part dels seus fons especials; un fons que és un molt bon exemple de biblioteca d'un advocat de començament del segle XX i que ha enriquit considerablement el fons antic de la biblioteca jurídica, i s'ha convertit en un valuós instrument de recerca en història del dret, com en poden donar fe el membres del Grup de Recerca Història de la Ciència Jurídica format pels professors Rosa Maria Carreño, José Luis Linares i José Maria Pérez Collados, o el degà de la Facultat de Dret, el professor Xavier Arbós.

Narcís-Jordi Aragó ha col·laborat amb investigadors i professors de la Facultat de Lletres: amb Josep Clara ha publicat *Els epistolaris de Carles Rahola* (1998) i amb Mariàngela Vilallonga, més recentment, *l'Atlas literari de les comarques gironines*.

La seva direcció de la *Revista de Girona* ha permès mantenir continuats i sovintejats lligams amb la Universitat i la Facultat de Lletres: són varis els professors d'aquesta facultat que formen part del consell de redacció d'aquesta revista: Gabriel Alcalde, M. Josep Balsach, Jordi Mascarella, Joan Nogué, August Rafanell, Anna Ribas, Mariàngela Vilallonga i jo mateix.

Espero interpretar bé els meus col·legues i companys de la *Revista de Girona* si dic que sempre hem trobat en Narcís Jordi Aragó el director amatent i receptiu quan hem proposat un article o dossier, ja fos per donar a conèixer en clau d'alta divulgació una recerca universitària o per recordar i fer memòria de l'enyorat professor d'aquesta facultat i regidor Joan Puigbert. La *Revista de Girona*, ha estat (i és) una bona plataforma de donar a conèixer la Universitat a la societat gironina i de manera molt especial el bategar, el dia a dia, dels seus estudis d'humanitats, en els dies pletòrics de treball intel·lectual o en els dies més tristos i dolorosos. Sens dubte, el seu director hi ha contribuït, ja que ha fet (i fa) d'eficaç pont i enllaç entre la Universitat i la societat.

Si són tants els motius pels quals Narcís Jordi Aragó es mereix la Distinció al Mèrit Cultural de la Facultat de Lletres crec que aquests es poden sintetitzar en la seva determinada manera d'entendre i practicar la professió periodística: el seu perfil humanista, el seu periodisme culte, rigorós, tolerant, independent, crític i amb vocació de servei per a nosaltres és un exemple de quin paper han (hem) de tenir els universitaris en la societat i quin paper ens agradaria que tinguessin els estudiants formats a les nostres aules quan s'obrin camí professional.

La trajectòria i aportació cultural de Narcís-Jordi Aragó no es pot descriure en clau de passat sinó que és avui, feliçment, present i ben vigorosa. Amb tot, és cert que el present democràtic de què avui gaudim és fruit, també, de les accions, que en el passat persones com ell varen dur a terme en unes circumstàncies molt més difícils que les d'avui. És per això que m'agradaria esmentar el llibre que Narcís-Jordi Aragó (i Case-

ro, Guillemet i Pius Pujades) varen publicar amb el títol *Girona grisa i negra* (1972), un llibre el títol del qual s'inspirava en aquell sonet de Josep Carner que diu: «Girona grisa i negra, solemne i afinada, conec el teu misteri i el teu immens dolor»; un llibre que, en paraules d'Aragó pronunciades el 1997, va ser pensat com a llibre polític i volia ser una radiografia de la realitat: «en el cas concret de Girona [afirmava Aragó] hi vèiem totes les contradiccions i totes les misèries del règim que patíem... alguns dels seus mals endèmics. Centralisme, especulació, repressió cultural i social».

Quan un s'aproxima a la trajectòria d'Aragó en aquells anys difícils es fa necessari manllevar uns mots de Jordi Gracia en el seu llibre *La resistència silenciosa* (2004) que resulten del tot pertinents a tenor del perfil humà i professional de Narcís-Jordi Aragó i amb els quals acabaré la meua intervenció:

«La ruptura amb l'Espanya negra [podríem dir la Girona Grisa i Negra radiografiada per Aragó el 1972] va ser (és!) molt més lenta d'allò desitjable, sens dubte, però això no deuria negar l'evidència d'una maduració intel·lectual i cultural empresa en les obscuritats del franquisme. Les primeríssimes llums arribaren amb la llengua senzilla i clara, una llengua que tornava a ser per a pensar i escriure reflexivament, en el to menor de la lucidesa clàssica, descreguda o escèptica de quasi tot, però, a canvi infiltrada de sabers humanístics: es franquejava així el pas al vell somni d'una societat més lliure, democràtica i imperfecta».

Joaquim M. Puigvert i Solà és professor titular d'història contemporània i vicerector de Recerca en Humanitats i Ciències Socials de la UdG.